

(https://dsocdn.akamaized.net/Assets/Images_Upload/2017/08/12/775497co-7ebo-11e7-8d17-7cfecb4a3edf.jpg?width=1152&format=jpg)

‘Er zijn altijd mensen bij wie werkelijk niets meer helpt.’ De Broeders van Liefde willen euthanasie toelaten in hun zorginstellingen. © Lisa Van Damme

**BROEDERS VAN LIEFDE NIET ONDER DE INDRUK VAN DREIGEMENT
STOCKMAN IN VERHIT EUTHANASIEDEBAT**

‘Dit is het katholicisme aangepast aan de realiteit’

**De Broeders van Liefde niet katholiek genoeg? ‘De
lijdende mens bijstaan tot de dood: dat is christelijk.’**

BRUSSEL | Tot zevenmaal zeventigmaal vergeeft de Heer, maar niet zo René Stockman, zo blijkt. De generaal-overste van de pauselijke congregatie van de Broeders van Liefde slaat keihard terug naar de Belgische afdeling door te dreigen met excommunicatie. Maar de orde blijft stoïcijns kalm: ‘Net door euthanasie toe te staan, nemen de Broeders de verantwoordelijkheid van de medemens ten volle en tot het laatst op’, zegt een lid.

De orde, met negentig leden in België, zag de bui al hangen in maart, toen de raad van bestuur een visietekst aannam waarin de mogelijkheid werd gelaten voor euthanasie bij uitbehandelde (psychiatrische) patiënten in de gelieerde zorginstellingen, zelfs in een niet-terminale toestand.

De orde vindt die beslissing nog steeds ‘humaan én christelijk’, verduidelijkt iemand van de raad van bestuur, en zal daarom niet inbinden. ‘De visietekst promoot geenszins euthanasie. Integendeel, alles wordt in het werk gesteld om de patiënt van dat idee af te brengen. Maar er zijn altijd gevallen waarbij werkelijk niets meer helpt.’

‘Gelukkig ligt Rome niet naast de deur’

BROEDER VAN LIEFDE

Op 5.500 patiënten – de gemeenschap bezit ongeveer 60 procent van alle psychiatrische bedden in ons land – komt de vraag tussen de vijf à tien keer per jaar voor. In het verleden werden die mensen naar elders gestuurd.

Doctrinaire aanpak

De Broeders houden het voorlopig bij ‘geen commentaar’, om geen olie op het vuur te gooien. ‘Maar die publieke bolwassing is natuurlijk niet leuk en niet prettig’, vertelt een van hen. ‘Stockman blijft een van ons, die zich nu vastberaden keert tegen de mensen met wie hij jarenlang woonde en werkte en bad. Pijnlijk.’

Pijnlijk is ook de ‘moedwillig verkeerde lezing van het document’ door Stockman, luidt het. ‘De visietekst is geen leerstellig document, maar een praktische richtlijn, om het verzorgend personeel ruimte te geven te handelen in eer en geweten, rekening houdend met de vraag en de waardigheid van het lijdende individu.’

‘Als jij of je vader of moeder ligt te creperen van de pijn, gaat het niet helpen als iemand naast je een paternoster zit te bidden’

BROEDER VAN LIEFDE

Daarin ligt ook de kern van de onvoorwaardelijke steun van de Broeders aan de tekst: als hulpverleners in de eigen instellingen worden ze zelf al te vaak geconfronteerd met hun eigen onvermogen om iedereen te helpen. ‘Als we niet het beste kunnen doen, dan wel het minst slechte – de ziekte tot het uiterste bijstaan.’

De Broeders willen het dogmatisch denken en de religieuze gevoeligheden niet volledig opzij schuiven, voor alle duidelijkheid, maar gaan duidelijk niet zo ver als Stockman die met ‘zijn idee van lijden om het lijden de Andere aan zijn ideologische keuze onderwerpt’ – want bij Stockman staat ‘de absolute Heiligheid van het leven’ boven alles verheven, een standpunt dat hij al jaren consequent verdedigt.

Maar, zoals een bestuurder het verwoordt: ‘Als jij of je vader of moeder ligt te creperen van de pijn, gaat het niet helpen als iemand naast je een paternoster zit te bidden. Overigens: hoeveel mens is een mens nog als die volledig opgaat in het lijden?’

Geen compromis

Raf De Rycke, voorzitter van de raad van bestuur en jarenlang de rechterhand van Stockman, hoopt nog steeds ‘een compromis’ te kunnen vinden met Rome. ‘Een proces als dit kan namelijk jaren aanslepen’, zegt hij.

Maar een officieel standpunt jegens Rome neemt de orde pas in de tweede week van september in.

Bij de Broeders lijkt angst niet meteen de overhand te nemen. ‘Gelukkig ligt Rome niet naast de deur’, klinkt het ludiek. ‘Elke tak geniet een zekere vorm van autonomie en werkt volgens de regels van de subsidiariteit’, wordt eraan toegevoegd.

Ongehoorzaamheid

De overtuiging leeft ook diep dat de aangenomen visietekst in wezen niet ingaat tegen de Kerk als instituut: sommige canonieke documenten uit 1980 ageren bijvoorbeeld tegen een zekere vorm van therapeutische hardnekkigheid en liggen bijgevolg in de lijn van de gevoeligheden van de Broeders van Liefde, luidt de verdediging. ‘En als het Vaticaan vraagt of we de katholieke leer volgen, de diepste waarheden eerbiedigen, dan luidt het antwoord simpelweg: ja. Dit is het katholicisme aangepast aan de Vlaamse realiteit.’

Stockman ziet het pessimistischer en zegt vandaag in *De Tijd* dat ‘we in een stadium gekomen zijn waarin we nog moeilijk compromissen kunnen sluiten’.

Dat bovendien uitgerekend in Vlaanderen, waar de orde historisch wortel schoot om vervolgens wereldwijd uit te waaiëren, de ‘ongehoorzaamheid uitbrak’, vergroot alleen maar de vastberadenheid van Stockman.

MAARTEN GOETHALS

Maarten Goethals is binnenlandredacteur bij De Standaard.

Meer artikels van Maarten Goethals »

(<http://www.standaard.be/auteur/maarten-goethals>)

LEES MEER

12/08/2017 | Ook christenen respecteren de wet

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20170811_03015237)

10/08/2017 | Ook christenen moeten de wet respecteren

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20170809_03011515)

09/08/2017 | Broeders van Liefde straks kettters van liefde?

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20170808_03009263)

09/08/2017 | Toch nog onderworpen aan God

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20170808_03009260)

rd.be/extra/sta

